

Dievas liepė man būti,
Ir aš atbuva
Tą akimirką, vadinamą gyvenimu.
O Čiurlionio pienėm žaidžiantis vaikuti,
O Rembrandto susimąstęs seni...

Kazys Bradūnas

Laikas nedrįsta manęs trukdyti, eina anapus sienų. Kaip ir dera neregiumi, patyliukais stuksena lazdos galeliu per grindis, kartais užmindamas gyvenimo dažų tūbeles, kartais užkliudydamas kokį įvykį ar daiktą, kuris krenta iš dangaus ar nuo stalo, – akimirka triukšmo ir vėl tolimas caksėjimas.

Anapus durų iš neužsukto krano kapsi minutės.

Netikėti dūžiai tik akimirkai sustabdo ranką, – ši automatiškai sykteli puodelio, prineša prie lūpų: gurkšnis kavos arba vandens, su kitu dunktelėjimu – obuolys ar medumi aptepta duonos riekė.

Dienos virsta tirštomis dažų šliūžėmis, – sluoksniai storėja.

Laikas krebžda už durų, turbūt žiūri pro rakto skylutę, atsidūsta, nutolsta.

Pro drobę prasimuša stuburo slanksteliai, veržiasi kaulėta, sukumpusi, vaškinė seno žmogaus nugara, o gal tik gerkelę smaugianti gėla, suėmusi mane tą vakarą, kai pro praviras vonios duris stebėjau moters rankų švelnumą.

Pamirko vandenyje gelsvą kempinę, iš lėto pakelia ir atsargiai braukia per vyro kaklą, mentes ir žemyn iki vandens apsemtų sėdmenų. Ant nugaros lieka blizganti muilina šliužė, rieda daugybė mažų lašeliukų, kaip per stiklą teka vingiuotos vandens srovelės.

Pamirko ir vėl braukia... Paskui ji padeda savo rusvaplaukę galvą ant kairiojo jo peties ir, apkabinusi jį iš nugaros rankomis ir kojomis, rymo, dainuoja.

Ji dainuoja prancūziškai, aš nesuprantu...

Jo galva palenkta, drėgnas peleninis ežiukas blizga it sidabriniais dažais nupurkštas advento kankorėžis, plaukų linija dailiai apkabina ausį, bet nesiekia raukšlėto kaklo, – veido nematau, rankų nematau, bet girdžiu jos aksominį balsą ir suprantu – jis nesipriešina. Nespurda jos glėbyje.

Avinėlio tylėjimas?

Ar palaimos apimto liūto tylą? Kai jame valandėlei prisnūsta visi kiti instinktai ir lieka tik mėgautis malonumu, nesvarstant, iš kur jis atsirado. Bet kai baigsis...

Jie prausėsi ilgai.

Aš pasivogiau tik kelias akimirkas, tarsi būčiau pasisavinusi iš jo švarko iškritusią vieną sagele, bet ir jos pakako, kad gyvenimas su Maestro būtų it lazeriu perkirstas (nei kraujo, nei pjūvio) į dvi dalis: iki tol buvęs ir po to vakaro.

Galėjau nematyti, bet pamačiau.

Jie žinojo – išeinu į teatrą, grįšiu po kokių keturių valandų. Grįžau po valandos – atšaukė spektaklį.

Kaip tik tą vakarą turėjo ranką nusilaužti pagrindinio vaidmens atlikėjas. Tą vakarą nenuėjau su Pijumi (juk kvietė!) į kavinę. Bėgte pasivijau tramvajų, kad tik greičiau sugrįžčiau namo. Kas mane ginė?

Akis nepasisotina. Ausis neprisipildo, – pasakytų Lionė, bet Lionė jau seniai iškeliavusi į kapinaites prie Galadusio. Ten, kur norėjo būti palaidota šalia savo tėvų.

Dabar tas, kurio neturėjau regėti nuolankaus, vandens pliuškenimo ir švelnios dainos apsemto, kyla ir nori įsiveržti kiaurai per mano drobę.

Lyg gimtų iš naujo, negailestingai mane plėšydamas.

Maldauja, kad, nebudama skausmo, apkabinčiau?

Nori atsiimti savo sagele?

Iš nuovargio užsnūstu čia pat, dirbtuvėje, ant sofos, regis, pati panyru į vonią, – pro vandens pliuškenimą girdžiu prislopintą dainą.

Laikas visai nutolęs, o gal jis irgi prisnūdo anapus durų.

Per miegus jaučiu, kaip artėja Hipnas, pakelia apkloto kampą ir traukia jį nuo manęs, velka per grindis, matau, kaip ant jų liejasi aguonų žiedai, o jis tolsta su žydinčia mantija ir tolsta, laikau įsitvėrusi vieno kampelio, bet ir tas jau slysta iš rankų...

Nubundu sustirusi. Pilkas apklotas kaip kokia sapno išnara guli šalia sofos.

Kūnas virpa tarsi nuo nepakeliamo fizinio skausmo. Galvoje – vien sunkus neprinokusios aguonos pienas – ke-liu ją nuo pagalvės ir neatkeliau.

Keturiomis nušliaužiu nuo sofos. Susisuku į apklotą, sė-

džiu pati save apglėbusi, bandau sušilti. Nežinau, kiek laiko kūpsau kaip koks pumpotaukšlis ant grindų.

Laikas vis dar neįgauna drąsos, vis dar ten – už dirbtuvės durų.

Keliuosi, susisukusi į apklotą, šliurinu per visą namą, sudegu visas šviesas.

Išėik, išėik iš virtuvės, iš miegamojo, iš savo dirbtuvės – kad ir kur lindėtum, išėik ir atsigrėžk!

Kaip tave nutapysiu, jeigu mačiau tik laimingo žmogaus nugarą?

Pastaruojų metu ši vonios kambarį sąmoningai aplenkiau, nes man atrodo, kad ką tik girdėjau jo įprastą: „Einu dušintis.“

Dabar atplėšiu ir šitas duris.

Vonia – kaip komunos laikų vieno kambario butas. Grindys – didžiulė juodai balta šachmatų lenta. Nežinau, ant kurio kvadrato statyti koją. Dabar čia aš karalienė. Be karaliaus. Be žirgų ir pėstininkų. Jokio bokšto.

Kas mane apgins?

Tik geltona kempinė ant kriauklės. Kriauklėje, pusapvalėje vonioje – nė lašelio, jokių pėdsakų, kad kada nors buvo atsuktas čiaupas, tekėjo vanduo. Ir duše sausra – nieks *nesidušina*. Kad nors keli barzdos šereliai būtų kur nors prilipę. Tie, visada mane erzinę: velniai rautų, skutasi taip, kad paskui tų mažų plaukelių visur pilna, ir kriauklė, ir grindys, ir sienos aplipusios – plauni, nenusiplauna.

Dabar kriauklės akrilas baltas, blizgantis, be jokio plaukelio – taip jos kruopščiai išvalytas. Išvalytas tomis pačiomis

rankomis, kurios slinko jo nugara, niro po vandeniu, kad jį apkabintų kaip... vaiką? Kaip...

Atsisėdu ant klozeto ir iš karto strykteliu lyg nusiplikius sėdmenis – jokio įprasto šlapimo dvoko! O juk šimtus kartų mintyse burnojau: Neprašau, kad valytum apsiusiotus kraštus, bet dangtį gal galėtum nuleisti!

Dangtis nuleistas, kai jį kilsteliu – tvoksteli pakalnučių kvapo „Ajaxas“. Neįtikėtina švara. Gaiva lyg viešbutyje. Lyg lauktų naujo svečio. Ant blizgančios rankenėlės tualetinio popieriaus ritinėlis net nepraimitas.

Atšoka visi skląščiai – pravirkstu čia pat, apsikabinusi pakalnutėmis dvelkiantį klozetą.

Seniai šitaip nesu raudojusi. Gal tik tą naktį pas dėdę Vladą, skaitydama Saulės Rūkui rašytus laiškus.

Pro atviras duris įslenka Platonas. Ar jis atveda laiką? Cak, cak, cak nagais per plyteles.

Įsikniaubiu į jo gaurus. Jis inkščia, cypia, kiša galvą man į glėbį, deda ant kelių, laižo snarglėtą mano veidą. Paskui atsisuka į duris, amteli.

Ir tada pro ašaras regiu: stovi atsirėmęs į vonios durų staktą, baltas kostiumas, balti batai, kairioji koja užmesta už dešinėsios, smaila bato noselė šiek tiek užsiritus, kulniukas pakilęs nuo juodos plytelės. Švarkas prasegtas, dešinė ranka pusiau įkišta į kelnių kišenę, kairiojoje – cigaretė.

Šita Maestro povyza – tai, kas visada varė mane iš proto – šarmas, elegancija, kurios neišmoksi. Judesiai, liudijantys vidinę laisvę ir... mėlyną kraują? Ilgos tiesios kojos, prie stuburo prikepęs pilvas, nerūpestingi rankų mostai. Atrodo,

kad jis nuolatos ant parketo, meistriškai demonstruojantis aistringus tango žingsnelius su įsivaizduojama partnere.

Kiekviena moteris norėjo ja būti.

Aš irgi.

Visas manyje slypintis vyriškumas pavydėjo jam šios kerinčios laikysenos, o moteris manyje – alpo nuo žavesio ir su Maestro lygino visus kitus sutiktus vyrus, ir visiems toli gražu buvo iki jo. Net ir susenęs neprarado savo kerų.

Jokiais „Ajaxais“ nieks neišplaus jo iš šių namų.

Turiu šimtus eskizų. Nė vieno jam nesu parodžiusi.

Neišdrįsau paprašyti, kad papozuotų. Piešiau, tapiau iš atminties.

Dabar matau, kad jis žino, kiek lakštų guli mano dirbtuvėje. *Jau galėtum jų neslėpti*, – byloja jo šypsena.

Ar dabar sutiktum man papozuoti? Ar užtektų tau kant-rybės?

Užuot atsakęs jis lengvais žingsneliais čia priartėdamas, čia nutoldamas sukasi ant šachmatų lentos.

Tvin Pyksas.

Turbūt kraustausi iš proto.

Bet juk ir Platonas stebi jį, vizgindamas uodega ir padlaižūniškai amsėdamas.

Užsimerkiu, suspaudžiu jį glėbyje taip, kad tas net sucypia. Atsimerkiu. Maestro niekur nedingsta: sukiojasi, švilpauja keisdamasis it chameleonas.

Tas, kurį pirmą kartą pamačiau ant plačių Akademi-
jos laiptų: leidosi jaunuolio žingsniukais, smailiomis švie-
sių batų noselėmis tarsi kažką žaismingai spirtų nuo kiek-

vienos pakopos, pilkas, šviesesnėmis juostelėmis ataustas dvieilis švarkas, šiek tiek tamsesni marškiniai, diržas ir statų kanta į priekį atkišusios kelnės. Veidas pailgas, nosis didoka, lenkta, apie akis – daugybė raukšlelių, labai tankūs, aukštytyn šukuojami plaukai niekada nekrenta ant kaktos, kaip kad Taduliui. Ir – jokio šiems rūmams būdingo išsidarkymo, viskas – nuo dailią formą galvai teikiančios šukuosenos (lyg ką tik būtų išėjęs iš kirpyklos), šviežiai nuskustos barzdos, prabangių kvėpalų šleifo iki blizgančių batų – tiko vyrų mada skirto žurnalo viršeliui. Tik fotografuok.

Tas, stovintis su vyno taure rankoje per parodos atidarymą: primerktos, skrybėle pridengtos akys, lūpose ironiškas šypsnelis.

Dailus, raudoną šalį per petį permetęs senstelėjęs dendis šokinėja nuo juodo kvadrato ant balto, mušdamas kulniukais ritmą. O tu ir stepuoti moki?

Nosį sukutena gero tabako kvapas, pro dūmų širmą gir-džiu neišsenkantį šmaikštumą (daugeliui jo juodas humoras yra kaip vapsvos įkandimas – iš karto sukelia alergijos požymius) savo svečiams demonstruojantį ciniką.

Tas, nuo Kūčių stalo Helenos namuose pakylantis vėjų nugairintas Nepomukas: – *Einam, mieloji, einam...*

Niekada nė vieno jų neapkabinau.

Nepasakiau, kaip stipriai myliu.

Net nebandžiau.

O juk šitaip troškau.

Dabar niekas manęs nesulaikys. Šachmatų grindys.

Balta vonios kriauklė. Geltona kempinė. Grakštus rankos mostas – lyg dirigento ir daug prancūziškai dainuojančio vandens. Viskas už stiklo, per kurį vingiuoja skaidrios lietaus gyvačiukės.

Šito paveikslo niekam niekada neparduosiu. Kitoje jo pusėje užrašas: *Mano mylimiausias senelis, Maestro Viktoras.*